

Informacja
o decyzji w sprawie taryfy dla energii elektrycznej Przedsiębiorstwa
Produkcyjno-Usługowego „STOREM” Sp. z o.o. z siedzibą
w Wolbromiu

Decyzją nr DTA-821/3647-A/1/2001/JB z dnia 1 sierpnia 2001 r., wydaną na podstawie art. 47 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 ze zm.), Prezes Urzędu Regulacji Energetyki odmówił zatwierdzenia taryfy dla energii elektrycznej ustalonej przez Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowego „STOREM” Sp. z o.o. z siedzibą w Wolbromiu.

Na podstawie art. 61 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, na wniosek Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowego „STOREM” Sp. z o.o. z siedzibą w Wolbromiu, posiadającego koncesję nr PEE/110/3674/U/OKA/99/BM/1/2/AS z dnia 26 lutego 1999 r. na przesyłanie i dystrybucję energii elektrycznej oraz koncesję nr OEE/112/3647/4/OKA/99/BM/1/2/AS z dnia 26 lutego 1999 r. na obrót energią elektryczną, zwanego dalej „Przedsiębiorstwem”, w dniu 25 lipca 2001 r. zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie zatwierdzenia taryfy dla energii elektrycznej, ustalonej przez to Przedsiębiorstwo.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesje na prowadzenie powyższej działalności gospodarczej, ustalają taryfy dla energii elektrycznej, które podlegają zatwierdzeniu przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, zwanego dalej „Prezesem URE”.

W trakcie postępowania administracyjnego, na podstawie przedstawionej dokumentacji ustalono, że Przedsiębiorstwo opracowało taryfę niezgodnie z zasadami określonymi w art. 45 ustawy - Prawo energetyczne oraz z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 14 grudnia 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz. U. z 2001 r. Nr 1, poz. 7), zwanego dalej „rozporządzeniem taryfowym”.

We wniosku o zatwierdzenie taryfy Przedsiębiorstwo przedstawiło kalkulację składnika sieciowego – w części stałej i zmiennej oraz składnika systemowego stawki opłaty przesyłowej.

Kalkulacja składnika stałego i zmiennego stawki sieciowej została przeprowadzona przez Przedsiębiorstwo w oparciu o odpowiednio: „koszty ogólne stałe prognozowane na okres 2000/2001 obowiązywania taryfy” oraz „koszty ogólne zmienne prognozowane na okres 2000/2001 obowiązywania taryfy”. Zgodnie z § 10 rozporządzenia taryfowego uzasadnione koszty prowadzenia przez przedsiębiorstwo energetyczne działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania, przesyłania i dystrybucji oraz obrotu energią elektryczną określa się na podstawie:

- 1) **planowanych** rocznych kosztów prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, w tym kosztów finansowych związanych z obsługą kredytów bankowych, z wyłączeniem odsetek i opłat za nieterminowe realizowanie zobowiązań,
- 2) **planowanych** rocznych kosztów modernizacji i rozwoju oraz kosztów realizacji inwestycji z zakresu ochrony środowiska i związanych z tym kosztów finansowych.

Ponadto, zgodnie z § 19 ust. 1 rozporządzenia taryfowego, składnik stały stawki sieciowej kalkuluje się, dla odbiorców przyłączonych do sieci danego poziomu napięć znamionowych, na podstawie uzasadnionych kosztów:

- 1) eksploatacji sieci danego poziomu napięć znamionowych,
- 2) wynikających z nakładów na odtworzenie, modernizację i rozwój sieci, służących do realizacji usługi przesyłowej,
- 3) stałych przesyłania energii elektrycznej sieciami innych poziomów napięć znamionowych i sieciami należącymi do innych operatorów,
- 4) zakupu rezerw w zdolnościach przesyłowych w sieciach należących do innych operatorów,
- 5) wynikających z nakładów na budowę odcinków sieci służących do przyłączenia podmiotów do sieci danego poziomu napięć znamionowych, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w art. 7 ust. 6 ustawy – Prawo energetyczne.

Z kolei, zgodnie z § 19 ust. 2 rozporządzenia taryfowego, składnik zmienny stawki sieciowej kalkuluje się, dla odbiorców przyłączonych do sieci danego poziomu napięć znamionowych, na podstawie uzasadnionych kosztów:

- 1) zakupu energii elektrycznej w ilości niezbędnej do pokrycia różnicy między ilością energii wprowadzanej do sieci danego poziomu napięć znamionowych a ilością energii pobranej z tej sieci przez odbiorców i przesłanej do sieci innych poziomów napięć znamionowych,
- 2) zmiennych za przesyłanie energii elektrycznej sieciami innych poziomów napięć i sieciami należącymi do innych operatorów,
- 3) stałych za przesyłanie energii elektrycznej, w części nie uwzględnionej w składniku stałym, zgodnie z art. 45 ust. 5 ustawy.

Z powyższego wynika, że taryfę ustala się na podstawie kosztów **planowanych na rok obowiązywania taryfy**. Ponieważ wniosek Przedsiębiorstwa o zatwierdzenie taryfy wpłynął do URE w dniu 25 lipca 2001 r. należy domniemywać, iż Przedsiębiorstwo wnioskuje o zatwierdzenie taryfy na okres **2001/2002**. Przedsiębiorstwo powinno więc przedstawić koszty planowane na okres 2001/2002, a nie 2000/2001 jak by to wynikało z danych przedstawionych we wniosku. Jeśli by jednak nawet uznać powyższe jako oczywistą omyłkę popełnioną przez Przedsiębiorstwo, to i tak, na podstawie przedstawionych we wniosku o zatwierdzenie taryfy informacji, stwierdzono, że koszty przyjęte do kalkulacji cen i stawek opłat, tj. kategorie tych kosztów i ich poziom, nie czynią zadość art. 45 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, tak więc taryfa nie zapewnia pokrycia wyłącznie uzasadnionych kosztów Przedsiębiorstwa, a w konsekwencji nie zapewnia ochrony interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen. Zgodnie bowiem z art. 80 Kodeksu postępowania administracyjnego organ administracji publicznej ocenia na podstawie całokształtu materiału dowodowego, czy dana okoliczność została udowodniona.

We wniosku o zatwierdzenie taryfy Przedsiębiorstwo przedstawiło kalkulację składnika systemowego stawki opłaty przesyłowej. Do kalkulacji tego składnika Przedsiębiorstwo przyjęło m.in. następujące pozycje kosztowe: „rezerwa mocy”, „koszty utrzymania systemu rozdzielczego w pracy na okres 2000/2001 obowiązywania taryfy z zyskiem”, „koszty przeniesione usługi systemowej”, „koszty przeniesione rezerwy mocy”, a także uwzględniło zysk w wysokości 10% od sumy ww. pozycji. Zgodnie z § 17 ust. 2 rozporządzenia taryfowego stawkę systemową kalkuluje się z uwzględnieniem podziału na składniki:

- 1) jakościowy,
- 2) rekompensujący,
- 3) wyrównawczy.

Metodologia kalkulacji składnika jakościowego stawki systemowej została uregulowana postanowieniami § 20 ust. 1 i 2 rozporządzenia taryfowego. I tak zgodnie z § 20 ust. 2 tego rozporządzenia koszty utrzymania systemowych standardów jakości i niezawodności bieżących dostaw energii elektrycznej, które to koszty zgodnie z § 20 ust. 1 ww. rozporządzenia stanowią podstawę kalkulacji składnika jakościowego stawki systemowej, obejmują koszty:

- 1) zakupionych, przez operatora systemu przesyłowego, niezbędnych rezerw mocy i usług systemowych, na podstawie cen ustalonych w taryfach lub na rynku konkurencyjnym, o którym mowa w art. 49 ustawy – Prawo energetyczne, albo cen negocjowanych,
- 2) zakupionej, przez operatora systemu przesyłowego, niezbędnej ilości energii elektrycznej wytwarzanej w celu zapewnienia odpowiedniej jakości dostaw, określonych jako różnica między płatnościami za energię elektryczną a przychodami ze sprzedaży tej energii na rynku bilansującym.

Z powyższego wynika, że kalkulację składnika jakościowego stawki systemowej prowadzi operator systemu przesyłowego. Zgodnie z definicją zawartą w § 2 pkt 3 rozporządzenia taryfowego przez operatora systemu przesyłowego należy rozumieć przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na przesyłanie i dystrybucję energii elektrycznej na obszarze całego kraju, za pomocą sieci przesyłowej. Warunki koncesji posiadanej przez Przedsiębiorstwo nie dają podstaw do traktowania Przedsiębiorstwa jako operatora systemu przesyłowego. Należy w tym miejscu dodać, że na terenie kraju istnieje i działa jedno przedsiębiorstwo energetyczne będące operatorem systemu przesyłowego, którym są Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.

Z kolei metodologia kalkulacji składnika rekompensującego stawki systemowej została uregulowana postanowieniami § 20 ust. 3 i 4 rozporządzenia taryfowego. Podstawą kalkulacji tego składnika są koszty K_{SS} wynikające z rozliczeń za energię elektryczną wytworzoną w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła, planowaną do zakupu w ilości wynikającej z obowiązku określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne. Elementem kosztów K_{SS} jest planowana kwota opłat rekompensujących, o których mowa w § 34 rozporządzenia taryfowego, płaconych przez operatora systemu przesyłowego danemu operatorowi systemu rozdzielczego. Tak więc, podobnie jak w przypadku składnika jakościowego, kalkulacja składnika rekompensującego jest prowadzona przez operatora systemu przesyłowego, którym, jak już wcześniej wspomniano, są Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.

Nie ma także podstaw, aby Przedsiębiorstwo ponosiło jakiegokolwiek koszty mogące stanowić podstawę kalkulacji składnika wyrównawczego stawki systemowej. Zgodnie bowiem z § 20 ust. 5 składnik ten kalkuluje się w oparciu o koszty wynikające z nakładów inwestycyjnych, ponoszonych na przedsięwzięcia inwestycyjne, o których mowa w art. 45 ust. 1a ustawy – Prawo energetyczne, określone jako suma różnic między zweryfikowanymi planowanymi płatnościami wynikającymi z umów sprzedaży mocy i energii, zawartych między wytwórcami i przedsiębiorstwem energetycznym zajmującym się obrotem oraz przesyłaniem i dystrybucją energii elektrycznej za pomocą sieci przesyłowej, a planowanymi przychodami ze sprzedaży tych mocy i energii na rynku konkurencyjnym, o którym mowa w art. 49 ustawy – Prawo energetyczne.

W związku z powyższym przedstawiony przez Przedsiębiorstwo sposób kalkulacji stawki systemowej oraz przyjęte do tej kalkulacji pozycje kosztowe nie znajdują uzasadnienia i stoją w sprzeczności z art. 45 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne.

Przy kalkulacji stawki systemowej Przedsiębiorstwo posłużyło się także kategorią zysku przyjmując jego wysokość na poziomie 10% pewnej bazy kosztowej. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że jakkolwiek zgodnie z § 25 rozporządzenia taryfowego przy ustalaniu wysokości cen i stawek opłat, o których mowa w § 7 tego rozporządzenia, dopuszcza się

uwzględnienie zysku, to jego wysokość musi wynikać z analizy nakładów na przedsięwzięcia inwestycyjne ujęte w planach, o których mowa w § 12 ust. 2, przy zapewnieniu ochrony interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen. Niezgodne z obowiązującymi przepisami jest więc operowanie przez Przedsiębiorstwo zyskiem mającym charakter marży. Należy w tym miejscu dodać, że poziom zysku musi być postrzegany przez pryzmat zwrotu z kapitału, który podlega ocenie przez Prezesa URE, i którego wysokość w związku z tym nie może być kształtowana dowolnie przez regulowane przedsiębiorstwo. Do kompetencji Prezesa URE, wynikających z art. 23 ust. 2 pkt 2 lit. a) ustawy – Prawo energetyczne, należy bowiem analizowanie i weryfikowanie kosztów przyjmowanych przez przedsiębiorstwa energetyczne jako uzasadnione do kalkulacji cen i stawek opłat w taryfach. Ponadto, na podstawie art. 23 ust. 1 ww. ustawy, Prezes URE reguluje działalność przedsiębiorstw energetycznych zgodnie z ustawą i założeniami polityki energetycznej państwa, zmierzając do **równoważenia interesów** przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw i energii. Wysokość ewentualnego zysku zależeć więc będzie przede wszystkim od sposobu finansowania majątku spółki, wysokości uzasadnionych nakładów inwestycyjnych i ich struktury oraz kosztu pozyskania kapitału dla finansowania tych nakładów.

Ogólne, ramowe zasady kształtowania zwrotu z kapitału zostały przedstawione przez Prezesa URE publicznie (m.in. w formie publikacji internetowych), są więc z łatwością dostępne Przedsiębiorstwu, co więcej powinny być Przedsiębiorstwu znane przed wystąpieniem z wnioskiem o zatwierdzenie taryfy dla energii elektrycznej, szczególnie jeśliby wziąć pod uwagę zawarte w tym wniosku oświadczenie reprezentantów Przedsiębiorstwa o rzetelności i staranności przedstawionych materiałów analitycznych. Co do rzetelności i staranności sporządzenia wniosku o zatwierdzenie taryfy można mieć ponadto uzasadnione wątpliwości zważywszy na zawarte w ww. oświadczeniu stwierdzenie, iż *taryfa oraz wszystkie przedstawione we wniosku materiały analityczne sporządzone zostały z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki z 3 grudnia 1998 r. (sic!) w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie energią elektryczną w tym rozliczeń z indywidualnymi odbiorcami w lokalach (Dz. U. Nr 153, poz. 1002)*. Przywołane w oświadczeniu reprezentantów Przedsiębiorstwa rozporządzenie straciło moc z dniem 30 stycznia 2001 r., co wynika z postanowień § 49 i § 50 rozporządzenia taryfowego.

W treści taryfy Przedsiębiorstwo w tabeli nr 9.1 stosuje pojęcie „*stawki opłaty przesyłowej zmiennej*”, podczas gdy w tabeli nr 9.2 dla określenia tej samej pozycji używa pojęcia „*składnika zmiennego stawki sieciowej*”. Stosowane w taryfie pojęcia powinny być spójne oraz zgodne z obowiązującymi przepisami. Nadmieniam, że zgodnie z § 7 ust. 2 rozporządzenia taryfowego przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją energii elektrycznej ustala w taryfie:

- 1) stawki opłat za przyłączenie do sieci,
- 2) **stawki opłat za usługi przesyłowe, zwane dalej „stawkami opłat przesyłowych”**,
- 3) stawki opłat abonamentowych,
- 4) bonifikaty i upusty za niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców,
- 5) opłaty za nielegalny pobór energii elektrycznej.

Z kolei zgodnie z 17 § ust. 1 rozporządzenia taryfowego stawki opłat przesyłowych, kalkuluje się z uwzględnieniem podziału na stawki:

- 1) **sieciowe**,
- 2) systemowe,
- 3) rozliczeniowe.

Natomiast zgodnie z 18 § ust. 2 stawki sieciowe kalkuluje się dla sieci poszczególnych poziomów napięć znamionowych, jako stawki dwuskładnikowe z podziałem na składnik:

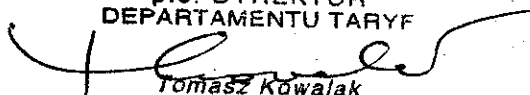
- 1) **stały stawki sieciowej** – obliczany na jednostkę mocy umownej,

- 2) **zmienny stawki sieciowej** – obliczany na jednostkę energii elektrycznej pobieranej z sieci w miejscu dostarczania.

Z materiałów zawartych we wniosku o zatwierdzenie taryfy Przedsiębiorstwa wynika, że w grupach taryfowych B22 oraz B23 udział opłat stałych w łącznych opłatach za usługi przesyłowe wynosi odpowiednio 43,9% i 55,1%. Jest to niezgodne z art. 45 ust. 5 pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne, zgodnie z którym przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją energii elektrycznej kalkulują stawki opłat za usługi przesyłowe w taki sposób, aby udział opłat stałych za świadczenie usług przesyłowych w łącznych opłatach za te usługi dla danej grupy odbiorców **nie był większy niż 40%**.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

p.o. DYREKTOR
DEPARTAMENTU TARYF

Tomasz Kowalak

Warszawa, dnia 2 sierpnia 2001 r.